

A 9^a editie ROMANIAN ENERGY DAY

Pactul Ecologic European ca principal mecanism de redresare și strategie de creștere pentru Uniunea Europeană

Marti 20 Octombrie 2020

Rezumat și declarații

Asociația Centrul Român al Energiei a organizat în data de marti 20 octombrie 2020, pentru al nouălea an consecutiv, conferința Ziua Energiei Românești – Romanian Energy Day, un eveniment deja consacrat ca principala platformă de dialog între industria energetică din România și Europa de Sud-Est și factorii de decizie politică din Bruxelles.

Intitulată „Pactul Ecologic European ca principal mecanism de redresare și strategie de creștere pentru Uniunea Europeană”, conferința din acest an a dezbătut în prezența a peste 20.000 de participanți online, cadrul de dezvoltare al sectorului energetic european post-2020, provocările financiare și de infrastructură, precum și perspectivele industriei energetice românești cu privire la tranziția la o economie cu emisii reduse de carbon, toate acestea având ca scop furnizarea de energie curată și accesibilă pentru generațiile viitoare.

Uniunea Europeană se reinventează, prin angajarea în cel mai ambițios proiect de la înființarea sa. Obiectivul de a deveni primul continent neutru din punct de vedere al emisiilor de carbon testează „teritorii neexplorate” și va încerca puternic coeziunea statelor membre. De la unirea elitelor politice către obiective comune, până la revoluționarea capacităților tehnice și consolidarea coeziunii și acceptării sociale, Pactul Ecologic European va reafirma relevanța Europei în lume, reducând în același timp decalajul cu structurile politice locale.

Industria energetică va ieși semnificativ schimbată din criza SARS-CoV-2. Trei piloni cheie devin din ce în ce mai relevanți pentru reziliența companiilor și competitivitatea economică, accesibilitatea și în cele din urmă pentru securitatea aprovizionării, (1) tehnologiile digitale, (2) rețelele inteligente și (3) tehnologiile de generare curată (cât mai direct posibil) legate de consumatori. Acestea creează premisele pentru energie curată, disponibilă și accesibilă pentru următoarea generație.

În cele din urmă, conferința a încercat să abordeze dezbaterile dacă proiectul Pactului Ecologic European se mentine pe drumul cel bun, provocările financiare și de infrastructură și capacitatea

României de a integra pachetele europene de energie și climă în politicile naționale pentru următorul deceniu.

În deschiderea celei de-a 9-a ediții a Zilei Energiei Românești, dl **Corneliu BODEA, președintele Centrului Român al Energiei**, a subliniat importanța cooperării și a sprijinului reciproc, luând totodată decizii îndrăznețe, în special în perioadele dificile, cum ar fi pandemia COVID-19. Investițiile sunt, de asemenea, cruciale în modernizarea capacităților de generare, adoptarea pe scară largă a digitalizării, a rețelelor de transport și distribuție mai inteligente, precum și a eficienței energetice. Potrivit dlui Bodea, acordul Green Deal reprezintă o oportunitate imensă și mecanismul cel mai potrivit pentru redresarea economiei europene.

Corneliu Bodea: "Acordul Green Deal reprezintă o oportunitate imensă și mecanismul cel mai potrivit pentru redresarea economiei europene."

Colaborarea în vederea susținerii tranziției către energia verde este obligatorie și din punctul de vedere al doamnei **Kadri SIMSON, Comisarul pentru energie**, asigurând audiența că există fonduri adecvate pentru susținerea mecanismului de tranziție către tinte propuse pentru 2030. În fața crizei actuale, Uniunea Europeană este hotărâtă să transforme adversitatea în oportunități pentru modernizarea economiei și a societății sale. În plus, UE se angajează să fie primul continent neutru din punct de vedere climatic și își asistă activ statele membre, din toate sectoarele, pentru a reduce emisiile de CO2 cu cel puțin 55% până în 2030, 30% din următorul buget al UE și din pachetul de redresare și reziliență fiind propus a fi destinat investițiilor legate de climă.

Kadri Simson: "30% din următorul buget al UE și pachetul Green Recovery destinat investițiilor legate de climă."

Comisarul Simson a anunțat adoptarea în cadrul săptămânii trecute (14 octombrie 2020) al raportului privind Starea Uniunii Energetice și evaluărilor individuale ale planurilor naționale de energie și schimbări climatice, rezultatele indicând un trend pozitiv în ceea ce privește încadrarea în obiectivele pentru 2030 legate de reducerea emisiilor de CO2 și integrarea surselor regenerabile de energie. O atenție sporită ar trebui însă acordată eficienței energetice, care este puțin în urma obiectivului.

În ceea ce privește oportunitățile de finanțare special destinate României, țara va dispune de aproximativ 14 miliarde EUR în cadrul Facilității de Redresare și Reziliență și încă 2 miliarde EUR în

cadrul Fondului de Tranziție Justă, în plus față de cele 29 miliarde EUR din fondurile politicii de coeziune.

Astăzi, 34 de milioane de cetățeni ai UE se luptă pentru a-și

Kadri Simson: "Cetatenii Uniunii Europene trebuie să fie în mijlocul tranziției energetice curate și echitabile."

menține casele calde și toți cetățenii trebuie să fie în centrul tranziției energetice curate și echitabile. În România, UE lucrează la elaborarea strategiei de tranziție de la

cărbune în Valea Jiului pentru o nouă perspectivă pentru cetățeni, o tranziție inteligentă și o perspectivă pe termen lung.

Kadri Simson a menționat, de asemenea, strategia energiei eoliene off-shore, care va fi finalizată în noiembrie 2020, reprezentând o nouă cheie a resurselor energetice pentru tranziția verde. De asemenea, reglementarea revizuită a rețelei transeuropene de energie va fi prezentată până la sfârșitul anului 2020, iar legislația revizuită privind energia regenerabilă, eficiența energetică și piața internă a gazelor va deveni disponibilă anul viitor. Cu toate acestea, comisarul Simson a subliniat că Comisia Europeană nu poate acționa singură, ci cu implicarea majorității tuturor statelor membre, care trebuie să adopte legislația europeană în cadrele lor naționale. Piețele de energie robuste, transparente și lichide ulterioare sunt cheia pentru atragerea investițiilor și asigurarea securității aprovizionării. Comisarul a subliniat, de asemenea, importanța stimulării investițiilor locale și a creșterii durabile, cu accent special pe IMM-uri.

În concluzie, Comisia Europeană este un partener pentru autoritățile naționale, regionale și locale pentru a oferi consiliere, sprijin financiar și bune practici.

Virgil POPESCU, Ministrul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri și-a exprimat sprijinul real pentru punerea în aplicare a mecanismelor Pactului Ecologic European pentru a atinge obiectivele naționale de energie și climă și pentru a echilibra corect tranziția energetică. Cărbunile nu poate fi exclus pe termen scurt fără a pune în schimb altceva, înlocuire care ar trebui făcută într-un mod durabil.

Virgil Popescu: "Punerea în aplicare a mecanismelor Green Deal pentru atingerea obiectivelor naționale de energie și climă și pentru a echilibra corect tranziția energetică este extrem de importantă."

Luminita ODOBESCU, Reprezentant permanent al României pe langa Uniunea Europeană, a subliniat faptul

că sectorul energetic este unul dintre cele mai importante

sectoare privind redresarea economică și că România ar trebui să fie implicată activ pentru a utiliza la maximum avantajele aduse de instrumentele financiare ale UE, inclusiv tranziția la generarea de energie cu emisii reduse de carbon, implicând în același timp activ cetățenii săi. Ambasadorul

Luminita Odobescu: "Absorbția fondurilor europene pentru implementarea energiei verzi, a digitalizării și a eficienței energetice în clădiri, importante pentru crearea de oportunități de creștere și locuri de muncă.

Odobescu susține cu tărie absorbția fondurilor europene pentru implementarea energiei verzi, a digitalizării și a eficienței energetice în clădiri, deoarece acestea creează oportunități de creștere și locuri de muncă.

În continuare, **dl. Tudor CONSTANTINESCU, Consilierul Principal al Directorului General al DG Energie,** subliniază că politica publică și politica energetică ar trebui să meargă mână în mână. În

Tudor Constantinescu: "Inovarea sta la baza tranziției energetice in Europa."

contextul tranziției energetice, domnul Constantinescu remarca importanța flexibilității și adaptabilității prin integrare și digitalizare, inovația

stând la baza tranziției energetice. El crede că România are un potențial imens în sectorul de clădiri inteligente și eficiente.

DI. Cristian BUȘOI, Președintele Comisiei pentru Industrie, Cercetare și Energie din Parlamentul

European, a subliniat faptul că pactul Pactul Ecologic European și Green Recovery sunt cele mai strategice direcții pe care UE le poate urmări în viitorul apropiat, impactul asupra societății ca întreg fiind foarte important pentru următorii ani și decenii. Realizarea unei tranziții verzi este vitală în ceea ce privește provocările climatice. Combaterea schimbărilor climatice este vitală pentru noi. Comisia Europeană și instituțiile europene, în general, încearcă să promoveze Pactul Green Deal ca pe o strategie de castig de ambele parti pentru a incuraja inovația, restructura sectoarele critice și a utiliza planurile de energie durabilă. În același timp, propunerea de redresare ecologică va permite statelor membre să-și reabiliteze economiile în timp ce își aprofundează tranziția energetică, creează locuri de muncă și solidifica încrederea investitorilor.

Cristian Busoi: "Green Deal este o strategie de castig pentru toate partile implicate pentru a incuraja inovația, restructura sectoarele critice și a utiliza planurile de energie durabila."

Scopul Parlamentului European este reducerea cu 60% a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030, un obiectiv foarte ambițios și dificil de atins nu numai pentru România. După negocieri, domnul Busoi consideră că obiectivul va fi stabilit la 55%. Trebuie să ne concentrăm pe cercetare și inovare și pe securitatea aprovizionării cu energie. În cazul României, gazul este combustibilul de tranziție, ar trebui să luăm în considerare și hidrogenul. Fondul de 750 miliarde de euro al Green Recovery este extrem de important pentru alimentarea economiilor.

DI. Cristian BĂDESCU, reprezentant special al Ministerului Afacerilor Externe al României privind securitatea energetică a subliniat tranziția geopolitică foarte costisitoare de la cărbune la gaz. Dialogul regional privind energia este important pentru a asigura fluiditatea și transparența unei piețe energetice regionale funcționale. Mai mult, este necesară o diplomație energetică eficientă, proiectele concrete fiind o componentă obligatorie în afară de dialogul dintre guverne, precum interconectorul BRUA și conducta Iași-Ungheni-Chișinău, împreună cu efortul României de a identifica resursele în interiorul granielor proprii. Mai mult, inovația și cercetarea sunt componente cheie pentru asigurarea unei tranziții energetice adecvate, aspecte pe care le-au convenit pe larg toți vorbitorii prezenti.

Cristian Badescu: "Dialogul regional privind energia este important pentru a asigura fluiditatea și transparența unei piețe energetice regionale funcționale."

DI. Christian ZINGLERSEN, Directorul Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare în Domeniul Energiei - ACER, a menționat că, din perspectiva reglementării, se pare că rolul guvernelor în modelarea sistemelor energetice este în creștere pentru a îndeplini ambițioasele priorități politice stabilite pentru sistemele energetice europene. Acest lucru aduce în discuție utilizarea resurselor indigene din întreaga Europă, o prioritate cheie pentru mulți. Integrarea din ce în ce mai mare a piețelor actuale de electricitate și gaze a îmbunătățit posibilitatea de a se baza mai mult pe resursele indigene, cel puțin pentru electricitate, o pondere semnificativă va fi adăugată la producția de energie regenerabilă. Trebuie să ne concentrăm și pe dependența neutră din interiorul Europei și a țărilor vecine, precum Ucraina, pentru o piață a energiei mai bine integrată. O mare parte din atenția politică se îndreaptă către alinierea redresării economiei la obiectivele de tranziție energetică pe termen mai lung, existând o muncă semnificativă de făcut pentru facilitarea cuplării piețelor. O problemă cheie este îmbunătățirea planificării infrastructurii europene. În ceea ce privește hidrogenul, este destul de mult de lucru pentru ca infrastructura de gaze să fie pregătită pentru această schimbare.

Dna Roxana CALIMINTE, Secretar General Adjunct la Gaz Infrastructure Europe, a exprimat faptul că Europa ar trebui să beneficieze de întregul lanț valoric, producție, transport, depozitare, distribuție și aprovizionare. În ceea ce privește hidrogenul, costul acestuia scade rapid, dar necesită și un angajament politic ferm, politici energetice și metodologie clare.

Dna Anca-Iulia CIMPEANU, Policy Officer la Unitatea B1 Piața internă a energiei I: rețele și inițiative regionale, a subliniat temele în discuție: revizuirea regulamentului de 10 ani și comunicarea strategiei off-shore pentru regenerabile care va fi publicată în noiembrie 2020. Provocarea de a ne îndeplini obiectivele 2030 și 2050 privind energia și clima este imensă. Sunt necesare investiții masive din sectorul privat pentru a dezvolta rețele off-shore și on-shore, o planificare clară a rețelei. Comisia lucrează pentru a alinia criteriile utilizate în selectarea proiectelor de interes comun (PCI) privind interconectările și rețelele inteligente cu ambițiile și angajamentele climatice. Infrastructura energetică este un factor esențial pentru tranziția către neutralitatea climatică. Energia eoliană off-shore este un element cheie pentru construirea unui sistem de energie bazat în mare parte pe surse regenerabile și este inima unui sistem energetic integrat pentru o Europă neutră din punct de vedere climatic.

Mrs. Tiziana de Feo, Coordonatorul departamentului pe relația cu instituțiile UE la GFG Alliance - Liberty Steel Group, a subliniat importanța hidrogenului și al Pactului Ecologic European. Scopul GFG Alliance este de a contribui la societatea ecologică, economie și industrie prin decarbonarea industriilor de aluminiu și oțel și a sectoarelor energetice. Compania îmbrățișează obiectivele europene privind energia și clima și, fiind pe deplin angajată față de UE și România, va implementa programul intern numit CN-30 (Carbon neutral 30) Planul GFG de decarbonare a producției de oțel și aluminiu până în 2030. România este un mare potențial și poate fi în prim plan cu alte țări ale UE, oferind sprijinul cadrului politic, disponibilitatea finanțării, implicarea părților interesate, asigurarea cererii de energie și dezvoltarea surselor de energie regenerabile. Doamna Tiziana de Feo transmite un mesaj final de a lucra împreună și co-operare pentru a atinge toate aceste obiective.

Continuând discuțiile mai aplicate în panel, **doamna Fiona WILLIAMS, Director de Cercetare la Ericsson**, a subliniat importanța menținerii stabilității rețelei, obiectiv atins doar prin cooperarea

dintre partenerii relevanți. OTS au nevoie de noi tehnici pentru a se putea adapta, ODS-urile au nevoie de transparență în rețelele lor și pentru a le putea opera de la distanță, centralele electrice ar trebui să furnizeze o sursă adecvată de energie la prețuri accesibile, iar consumatorii și prosumatorii trebuie să fie motivați să joace un rol activ în tranziția energetică.

Ultimul panou al Romanian Energy Day, moderat de **domnul Sorin ELISEI, Director al Industriei de Energie și Resurse la Deloitte România**, a încercat împreună cu panelistii să analizeze imaginea de ansamblu, trasând o imagine de 360 de grade asupra tranziției și reconversiei industriei energetice românești.

Potrivit doamnei **Anca DRAGU, Director General Adjunct la E.ON România**, fondurile europene vor fi alocate schemelor de sprijin, dar sectorul privat este cu siguranță necesar în deciziile majore de pe piața energiei, precum continuarea investițiilor masive în energia din surse regenerabile (n.r. pentru a atinge obiectivul surselor regenerabile de energie în cadrul Planului național integrat pentru energie și schimbări climatice - PNIESC).

DI. Adrian GOICEA, Președintele Consiliului de Supraveghere al Transelectrica, a asigurat publicul că operatorul de transport și sistem român este foarte dedicat implementării mecanismelor Pactului Ecologic European, considerat a fi coloana vertebrală a dezvoltării sectorului energetic. Mai mult, viziunea Transelectrica este de a deveni autoritatea tehnică și operațională a sistemului regional de energie, împreună cu realizarea echilibrării prin stocare.

DI Carlo PIGNOLONI, CEO și Country Manager la ENEL România și Președinte al Asociației Române pentru Energie Eoliană - RWEA, observă schimbările la nivel local, dar solicită dialogul public între toate părțile interesate pentru a găsi soluțiile potrivite pentru a fi implementate de către autorități. Dialogul permanent este, de asemenea, un element vital pentru un cadru adecvat care să permită investitorilor privați să intervină și subliniază natura complexă a Acordului Green Deal, care depășește energia, impactand puternic industria, infrastructura și alocarea de fonduri UE.

DI. Ondrej SAFAR, CEO CEZ România, a subliniat importanța menținerii unui dialog strâns cu autoritățile locale atunci când se construiesc și dezvoltă noi proiecte și identificarea beneficiilor potrivite pentru economia locală, dezvoltarea industriei locale și crearea de locuri de muncă. În ceea ce privește funcționarea pieței, domnul Safar atrage atenția asupra importanței previzibilității pe termen lung a prețului, element cheie pentru ca orice proiect să fie bancabil.

Doamna Lacramioara DIACONU, Membru al Consiliului de Administrație al Complexului Energetic Oltenia, subliniază că schimbarea introdusă de Acordul Verde European către urmărirea obiectivelor energetice și climatice 2030 trebuie să respecte atât normele Comunității Europene, cât și cerințele de mediu.

Doamna Mihaela TOADER, Director de strategie la Romgaz, a oferit o perspectivă asupra strategiei Romgaz, companie care analizează potentialul surselor de energie regenerabile și a industriei petrochimice, pe lângă gazele naturale. Hidrogenul (din surse regenerabile) este necesar pentru ecologizarea gazelor naturale.

Dna Varinia RADU, Director de Energie și Proiecte România și Director adjunct de energiei pentru regiunea ECE la CMS Cameron McKenna, a subliniat că tranziția are mai multe semnificații, tranziția de la sursele de energie fosilă la cele regenerabile, la generarea cu emisii reduse de carbon, de la sectorul energetic fragmentat la un sistem mai unificat care cuprinde petrol și gaze, căldură, surse regenerabile și un sector mai integrat. Reglementarea poate juca un rol important în stimularea investitorilor, cu noua lege a energiei și a PPA-urilor se transmite un semnal important investitorilor. Cu toate acestea, avem nevoie de acces la rețea, de capacitatea adecvată a rețelei și de finalizarea investițiilor anunțate de Transelectrica. România devine din nou un punct fierbinte, încrederea investitorilor se dezvoltă, totuși este nevoie de un cadru legislativ puternic.